

Πανεπιστήμιο
Κύπρου

1821
2021

200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση

Σειρά ομιλιών και συζητήσεων
Μάρτιος-Δεκέμβριος 2021

*Οι ομιλίες και οι συζητήσεις
θα διεξάγονται διαδικτυακά
ημέρα Τετάρτη, ώρα 6.30 μ.μ.*

1821
2021

200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση

Σειρά ομιλιών και συζητήσεων | Μάρτιος-Δεκέμβριος 2021

Οι ομιλίες και οι συζητήσεις θα διεξάγονται διαδικτυακά μέσω της πλατφόρμας Zoom

Παρακαλείσθε για εγγραφή μέσω του συνδέσμου

https://ucy.zoom.us/meeting/register/tJMud-Gsrz4uE9Cqs4mHXTML_Ktd74X7-wli

* Εάν τα επιδημιολογικά δεδομένα και οι κανονισμοί δημόσιας υγείας το επιτρέψουν οι εκδηλώσεις των μηνών Οκτωβρίου, Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου θα λάβουν χώρα με φυσική παρουσία των ομιλητών

Θα υπάρξει παράλληλη αναμετάδοση των εκδηλώσεων στο **YouTube**

Πρόγραμμα

Μάρτιος

- 3** Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης: Διαφωτισμός και Επανάσταση
- 10** Αλέξης Πολίτης: Λογοτεχνία στα χρόνια της Επανάστασης
- 17** Παναγιώτης Μιχαηλάρης: Φιλική Εταιρεία: από την ίδρυση της Οδησού (1814), στην έκρηξη του Μοριά (1821)
Δημήτριος Μ. Κοντογεώργης: Η Φιλική Εταιρεία και οι βαλκανικοί λαοί. Σχέδια, επιτεύγματα και αποτυχίες
Ήλια Χατζηπαναγιώτη-Sangmeister: Ο Τεκτονισμός και η Ελληνική Επανάσταση του 1821: αστική δημοσιότητα, κοινωνικές ιδέες, επαναστατική δράση
- 24** Προκόπης Παυλόπουλος: Όψεις της πορείας του ελληνικού έθνους: ρίζες και προοπτικές
- 31** Ιωάννης Π. Θεοχαρίδης: Η Κύπρος και το 1821
Κωνσταντίνος Ηροδότου: Η διαδρομή του Κύπριου Χατζή-Πετράκη: Ελληνική Επανάσταση και φιλελληνικά δίκτυα
Πέτρος Παπαπολυβίου: Κύπριοι αγωνιστές στο 1821: Μια αποτίμηση
Μιχάλης Ν. Μιχαήλ: Μια οθωμανική εξουσία στη δίνη μιας επανάστασης

Πρόγραμμα

Απρίλιος

- 7 **Χαρίτων Καρανάσιος:** Εκκλησία και παιδεία από την Άλωση στην Επανάσταση
Δημήτρης Σταματόπουλος: Η ελληνική επανάσταση και οι μετασχηματισμοί του ρωμείου μιλλέτ στη δεκαετία 1821-1830
Ανδρέας Νανάκης: Από την εθναρχούσα Εκκλησία στα έθνη των Βαλκανίων
- 14 **Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγγαράκη:** Ηρωίδες και θύματα: οι γυναίκες στην Ελληνική Επανάσταση
Άννα Ταμπάκη: Η ανάδυση της γυναικείας λογισύνης
- 21 **Ιωάννης Στριμπής:** Τα Δάνεια και το Διεθνές Δίκαιο
Μαρία-Χριστίνα Χατζηιωάννου: Τα δάνεια της Ελληνικής Επανάστασης: οι διαμεσολαβητές και ο διεθνής δανεισμός στις αρχές του 19ου αιώνα
Σίμος Μποζίκης: Δημόσια οικονομία και η συγκρότηση κράτους το Εικοσιένα

Πρόγραμμα

Μάιος

- 12** **Νίκος Ανδριώτης:** *Πρόσφυγες στις απελευθερωμένες περιοχές κατά την Επανάσταση του 1821: συνύπαρξη, αντιπαράθεση, ένταξη*
Τζελίνα Χαρλαύτη: *Ο Αγώνας στη θάλασσα και οι ελληνικοί ναυτότοποι*
- 19** *1821-2021: έρευνα υποδομής, εκθέσεις, δράσεις*
Ιωάννης Ηλιάδης: «Νάπολη, Κύπρος και Ελληνική παλιγγενεσία» (Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών)
Τάσος Σακελλαρόπουλος – Μαρία Δημητριάδου: *Η επετειακή έκθεση «1821 πριν και μετά» (Μουσείο Μπενάκη)*
- 26** *1821-2021: έρευνα υποδομής, εκθέσεις, δράσεις*
Χαράλαμπος Γ. Χοτζάκογλου: «Μαρτυρίες για το 1821 στην Κύπρο από ελληνικά και ξένα αρχεία» (Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών)
Νάσια Γιακωβάκη: «Τυποσκόπιο 1821: χτίζοντας ένα εργαλείο ανοικτής πρόσβασης. Πρωτοβουλία συστηματικής ευρετηρίασης των εφημερίδων στην Ελληνική Επανάσταση» ☛ «Φιλική Εταιρεία. Ζητήματα τεκμηρίωσης» (Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, ΕΚΠΑ)

Πρόγραμμα

Οκτώβριος

- 6** **Έλλη Δρούλια:** *Η Τεχνολογία της Ενημέρωσης του 1821: Τύπος, Τυπογραφία, Ειδήσεις*
Jacques Bouchard: *Ο Γεώργιος Τερτσέτης και το Απομνημόνευμα*
Στάθης Κουτρουβίδης: *Τι αποκαλύπτουν τα οικογενειακά αρχεία για τη δράση των ανθρώπων κατά τη διάρκεια της Επανάστασης;*
- 13** **Χαράλαμπος Γ. Χοτζάκογλου:** *Ζωγραφίζοντας κυπριακές εικόνες για επαναστατικά καριοφίλια*
Δώρα Μαρκάτου: *Μνήμη της Ελληνικής Επανάστασης, 1821-1830: Ήρωες, Ηρώα και εθνική ταυτότητα*
Βίκυ (Βάγια) Καραϊσκού: *Κύπρος: τόποι μνήμης-χώροι τέχνης: αφηγήσεις ηρώων του 1821*
- 20** **Roderick Beaton:** *Ο Λόρδος Μπάιρον στο Μεσολόγγι: η πολιτική σημασία της προσφοράς του στον ελληνικό Αγώνα*
Κωνσταντίνος Μαράς: *Χτίζοντας την Ευρώπη από τα κάτω: το κίνημα των φιλελληνικών ενώσεων ως πρώιμη μορφή ευρωπαϊκής ενοποίησης*
- 27** **Γιώργος Τόλιας:** *Το σχήμα του Φιλελληνισμού*
Αλέξανδρα Σφοίνη: *Το φιλελληνικό έντυπο κατά την Επανάσταση του 1821: είδη των εκδόσεων και εμβέλεια του φαινομένου*
Παναγιώτης Ελ Γκεντί: *Ψηφιακός Άτλαντας του Φιλελληνισμού: Μια απόπειρα χαρτογράφησης των διαδρομών των φιλελλήνων στην επαναστατημένη Ελλάδα (1821-1833)*

Πρόγραμμα

Νοέμβριος

- 3 **Σπυρίδων Φλογαίτης:** Πολιτική σκέψη, Συντάγματα και Επανάσταση
Νικήτας Χατζημιχαήλ: Η Ελληνική Επανάσταση και η αλλαγή παραδείγματος στη νομική σκέψη
- 10 **Χρήστος Λούκος:** Η ζωή και το έργο του Ιωάννη Καποδίστρια: μια ιστορική προσέγγιση
Γιάννης Κόκκωνας: Μια ματιά στην επιλογή, την εκπαίδευση και την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών στα χρόνια του Καποδίστρια

Δεκέμβριος

- 1 **Η Ελληνική Επανάσταση του 1821, μια αποτίμηση**
Συζητούν: Προκόπιος Παυλόπουλος, Σπυρίδων Φλογαίτης
- 15 **Η Ελληνική Επανάσταση του 1821, μια αποτίμηση**
Συζητούν: Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, Βασίλης Παναγιωτόπουλος, Ιωάννης Κ. Χασιώτης

Συμμετέχουν

Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη, Ομότιμη Καθηγήτρια Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού, Τμήμα Ιστορίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Νίκος Ανδριώτης, Ιστορικός (Αθήνα)

Roderick Beaton, Ομότιμος Καθηγητής Νεοελληνικής και Βυζαντινής Ιστορίας, Γλώσσας και Λογοτεχνίας, King's College London, Ηνωμένο Βασίλειο

Jacques Bouchard, Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, Διευθυντής των Νεοελληνικών Σπουδών, Université de Montréal, Καναδάς

Νάσια Γιακωβάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια στη Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μαρία Δημητριάδου, Επιμελήτρια των Ιστορικών Αρχείων του Μουσείου Μπενάκη

Έλλη Δρούλια, Ιστορικός, Διευθύντρια της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων

Παναγιώτης Ελ Γκεντί, Επιστημονικός Συνεργάτης, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Αθήνα)

Ιωάννης Α. Ηλιάδης, Βυζαντινολόγος – Ιστορικός Τέχνης, Διευθυντής Βυζαντινού Μουσείου και Πινακοθήκης Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' (Λευκωσία)

Κωνσταντίνος Ηροδότου, Μεταδιδακτορικός Ερευνητής, Εργαστήριο Πολιτικής Φιλοσοφίας (ΕΠοΦι), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ιωάννης Π. Θεοχαρίδης, Ομότιμος Καθηγητής Οθωμανικής Ιστορίας, Τμήμα Τουρκικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Χαρίτων Καρανάσιος, Ερευνητής Α', Διευθυντής Κέντρου Ερένης Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού, Ακαδημία Αθηνών

Βίκυ (Βάγια) Καραίσκου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ιστορίας της Τέχνης, Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, Ομότιμος Καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών

Συμμετέχουν

Δημήτριος Μ. Κοντογεώργης, Λέκτορας Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Γιάννης Κόκκωνας, Καθηγητής, Τμήμα Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Στάθης Κουτρουβίδης, Ιστορικός, Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων

Χρήστος Λούκος, Ομότιμος Καθηγητής Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Κωνσταντίνος Μαράς, Επιστημονικός Συνεργάτης, Kulturwissenschaftliches Institut, Essen, Γερμανία

Δώρα Μαρκάτου, τ. Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ιστορίας της Τέχνης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Μιχάλης Ν. Μιχαήλ, Αναπληρωτής Καθηγητής Οθωμανικής Ιστορίας, Τμήμα Τουρκικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Παναγιώτης Μιχαηλάρης, Ομότιμος Διευθυντής Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Αθήνα)

Σίμος Μποζίκης, Ιστορικός, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Ανδρέας Νανάκης, Μητροπολίτης Αρχαλοχωρίου, Καθηγητής Εκκλησιαστικής Ιστορίας, Θεολογική Σχολή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Βασίλης Παναγιωτόπουλος, Ομότιμος Διευθυντής Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Αθήνα)

Πέτρος Παπαπολυβίου, Αναπληρωτής Καθηγητής Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Προκόπιος Παυλόπουλος, Επίτιμος Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, τ. Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας

Αλέξης Πολίτης, Ομότιμος Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Τάσος Σακελλαρόπουλος, Ιστορικός – Υπεύθυνος των Ιστορικών Αρχείων του Μουσείου Μπενάκη

Συμμετέχουν

Δημήτρης Σταματόπουλος, Καθηγητής Βαλκανικής και Ύστερης Οθωμανικής Ιστορίας, Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Ιωάννης Στριμπής, Επίκουρος Καθηγητής Διεθνών Θεσμών, Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Αλεξάνδρα Σφοίνη, Κύρια Ερευνήτρια, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, (Αθήνα)

Άννα Ταμπάκη, Ομότιμη Καθηγήτρια Θεατρολογίας – Ιστορίας του Θεάτρου, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γιώργος Τόλιας, Διευθυντής Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Αθήνα)/
Directeur d'Études, École Pratiques des Hautes Études, Paris Sciences & Lettres, Γαλλία

Σπυρίδων Φλογαίτης, Ομότιμος Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Τζελίνα Χαρλαύτη, Καθηγήτρια Ναυτιλιακής Ιστορίας, Διευθύντρια Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Ιωάννης Κ. Χασιώτης, Ομότιμος Καθηγητής της Νεότερης Ιστορίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Μαρία-Χριστίνα Χατζηιωάννου, Διευθύντρια Ερευνών, Διευθύντρια Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Αθήνα)

Νικήτας Ε. Χατζημιχαήλ, Αναπληρωτής Καθηγητής Ιδιωτικού Δικαίου και Ιστορίας Δικαίου, Τμήμα Νομικής, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Όλια Χατζηπαναγιώτη-Sangmeister, Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Χαράλαμπος Γ. Χοτζάκογλου, Ιστορικός Βυζαντινής Τέχνης, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο / Πρόεδρος Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών

Επιστημονική και Οργανωτική Επιτροπή

Έλια Χατζηπαναγιώτη-Sangmeister, Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας
(Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών)

Πέτρος Παπαπολυβίου, Αναπληρωτής Καθηγητής Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας
(Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)

Νικήτας Ε. Χατζημιχαήλ, Αναπληρωτής Καθηγητής Ιδιωτικού Δικαίου και Ιστορίας Δικαίου
(Τμήμα Νομικής)

Δημήτριος Μ. Κοντογεώργης, Λέκτορας Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας
(Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)

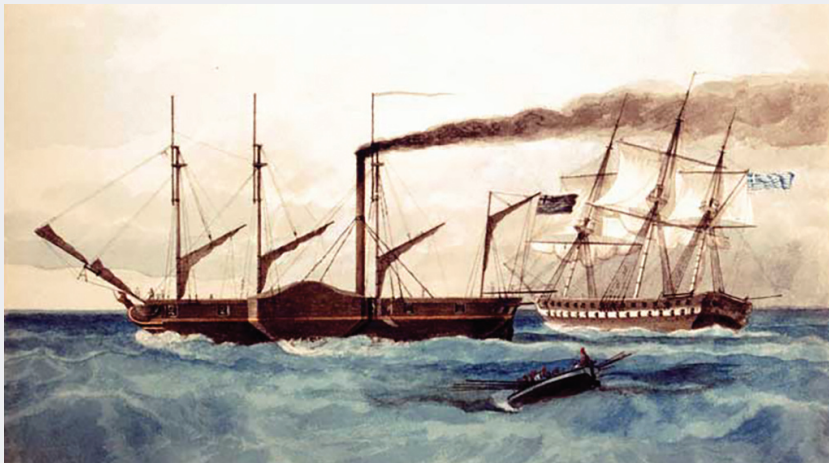

Καλλιτεχνική Επιμέλεια

Μαρία Γαβριήλ
(Υπηρεσία Διεθνών Σχέσεων)

Τεχνική Υποστήριξη

Κάτια Χρίστου
(Υπηρεσία Πληροφορικής Υποδομής)

Εικόνες: *Πρώτη σελίδα* Peter von Hess (1792-1871), «Η διάβαση του Προύθου από τον Αλεξάνδρο Υψηλάντη [Φεβρ. 1821]». Ο ποταμός οριοθετούσε τα σύνορα μεταξύ της ηγεμονίας της Μολδαβίας και της Ρωσίας. Ο Υψηλάντης απεικονίζεται με στολή ιερολογίτη να υψώνει τη σημαία της Επανάστασης ως αρχηγός της Φιλικής Εταιρείας. Τον υποδέχεται ο Φιλικός Μιχαήλ Σούτσος, ηγεμόνας τότε της Μολδαβίας. *Τελευταία σελίδα* Karl Krazeisen (1794-1878), «Το ατμόπλοιο *Καρτερία*» (1827). Το ελληνικό ατμόπλοιο και ιστιοφόρο (το πρώτο ατμοκίνητο πλοίο που χρησιμοποιήθηκε ποτέ σε πολεμικές επιχειρήσεις) ήταν το μόνο από μία παραγγελία έξι πλοίων για τον ελληνικό Αγώνα σε ένα αγγλικό ναυπηγείο, το οποίο παραδόθηκε τελικά στους Έλληνες. Αποφασιστική στάθηκε η παρέμβαση και η προσωπική οικονομική συμβολή του φιλέλληνα Frank Abney Hastings (Φραγκίσκος Άστιγξ, 1794-1828). Η παράδοση των υπολοίπων πλοίων εμποδίστηκε μάλλον από οικονομικά συμφέροντα του ναυπηγείου. Υπό τις εντολές του Hastings, η «Καρτερία» συμμετείχε στη Ναυμαχία της Αγκάλης (Σεπτ. 1827), η οποία συνέβαλε στην ήττα του οθωμανικού στόλου στο Ναυαρίνο (Οκτ. 1827).

Γραμματοσειρά: στο πρόγραμμα των διαλέξεων χρησιμοποιήθηκε η GFS Didot (1994) που σχεδίασαν οι Τ. Κατσουλίδης και Γ. Ματθιόπουλος με βάση μία παλαιότερη γραμματοσειρά του γάλλου τυπογράφου Firmin Didot (1805). Με εκείνη τυπώθηκαν στις πρώτες δεκαετίες του 19ου αιώνα πολλά έργα του Αδαμάντιου Κοραή, φίλου της οικογένειας Didot. Η γραμματοσειρά του Firmin Didot «ήρθε στην επαναστατημένη Ελλάδα το 1821 με το πρώτο εκστρατευτικό τυπογραφείο του εγγονού του», του Ambroise Firmin Didot.

Βλ. https://greekfontsociety-gfs.gr/typefaces/20th_21st_century